

V Praze dne 19. června 2023

Vážená paní starostko, vážený pane starosto,

jistě jste v posledních týdnech zaznamenali debatu ohledně zavedení systému zálohování nápojových PET lahví (vyjma od mléka a vína) a nápojových plechovek (ne konzerv), který navrhuje Ministerstvo životního prostředí. Považujeme za velmi důležité upozornit na fakta, na jejichž základě jsme přesvědčeni, že **zálohový systém není optimálním řešením pro životní prostředí, občany ani obce**. Enviromentálních cílů v odpadovém hospodářství lze efektivněji dosáhnout posílením stávajícího systému třídění odpadů.

Věnujte prosím pozornost následujícím řádkům, celá problematika se týká i vaší obce.

10 důvodů, proč posílit systém třídění odpadů:

- Zálohované PET lahve a nápojové plechovky nebudou vráceny zpět do oběhu k dalšímu naplnění! Bude s nimi nakládáno obdobně jako s těmi vytríděnými.
- Občané ČR patří v separaci (nejen) plastů k evropské špičce. „Systém žlutých kontejnerů“ je funkční a dosahuje vysoké návratnosti, kdy se nyní takto vytrídí 8 z 10 PET lahví.
- Při zavedení zálohového systému PET lahví pravděpodobně klesne ochota občanů třídít zbývající plastový odpad. V sousedním Německu takto pokleslo třídění plastů o 11 procentních bodů.
- Cíl třídít 9 z 10 PET lahví (v roce 2029) splníme zvýšením výkonu nynějšího systému o cca 5 000 tun ročně. Pomůže zvýšení počtu sběrných nádob, koncových míst pro zpracování odpadu, motivační systémy, tzv. multikomoditní sběr nebo metody, jako je systém sběru „ode dveří ke dveřím“.
- Sběr PET lahví přes zálohový systém je cca 7krát dražší, než stávající systém separace v obcích a městech.
- Nedává ekonomickou logiku investovat 5,2 miliardy Kč jednorázově a cca 1,5 miliardy Kč ročně na vysbírání pouhých 5000 tun PET materiálu navíc v paralelním zálohovém systému. Předpokládá se, že v zálohách bude deponováno cca 10 miliard Kč. Zálohování se s velkou pravděpodobností promítne i do ceny zboží.
- Vyjmutí PET lahví ze systému separovaného odpadu bude mít negativní ekonomický dopad na obce, přičemž budou muset nadále jeho sběr a svoz zajišťovat. Celkově se jedná o částku 500 až 700 mil. Kč ročně. V rozpočtech samospráv by to znamenalo navýšení nákladů o 50–70 Kč na občana/rok.
- PET lahve a nápojové plechovky by občané museli nezmáčknuté (cca 3x větší objem) skladovat doma a nosit (či spíše odvážet autem!) do automatů v obchodech. Těch bude asi 13krát méně než kontejnerů. Zvláště pro občany menších obcí to bude „logistický oříšek“.
- Hrozí odliv zákazníků malých prodejen, protože dají přednost nákupům ve velkých marketech, kde bude probíhat výkup zálohovaných obalů povinně.

- Mnohé obecní prodejny, na které by se vztahovala povinnost zálohované obaly skladovat, k tomu nemají jakékoli další skladovací plochy navíc. Nehledě na skutečnost, že samotné umístění automatu bude znamenat nejen stavební úpravy, ale také zabere nějaký prostor.

I na základě výše uvedených bodů přichází Sdružení místních samospráv ČR s následující výzvou.

Návrh textu usnesení

Obec/město xxxxxxxxx se připojuje k iniciativě společně posílit stávající systém sběru a třídění všech separovatelných odpadů včetně PET lahví a nápojových plechovek.

Alternativní text usnesení

Obec/město xxxxxxxxx se připojuje k iniciativě společně posílit stávající systém sběru a třídění všech separovatelných odpadů včetně PET lahví a nápojových plechovek. Zálohový systém pro PET lahve a plechovky nepovažujeme za optimální řešení.

S úctou

Eliška Olšáková
předsedkyně SMS ČR